

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 23-05-2013

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/3546/23-05-2013

Ταχ. Δ/ση: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1-3

115 23 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210-6475600

FAX: 210-6475628

Α Π Ο Φ Α Σ Η 66/ 2013

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τρίτη 14 Μαΐου 2013 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Σπύρος Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, και Δημητρίου Μπριόλα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Δεν παρέστη το τακτικό μέλος της Αρχής Αναστάσιος-Ιωάννης Μεταξάς και το αναπληρωματικό μέλος αυτού Γρηγόριος Λαζαράκος, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Φερενίκη Παναγοπούλου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος

διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας. Η συζήτηση της υπόθεσης έγινε στη συνεδρίαση του Τμήματος της Αρχής 5.2.2013 κατά την οποία παρέστησαν, αφού κλήθηκαν νομίμως, οι εκπρόσωποι της Εμπορικής Τράπεζας. Η διάσκεψη της υπόθεσης έλαβε χώρα στις 12.4.2013 και 25.4.2013 και 14.5.2013 και ολοκληρώθηκε στη σημερινή συνεδρίαση.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με την υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/7684/18.11.2011 προσφυγή ενώπιον της Αρχής του Α κατά της Εμπορικής Τράπεζας ο Α καταγγέλλει ότι ο Επιθεωρητής της Εμπορικής Τράπεζας Β με την εν λόγω ιδιότητά του αναζήτησε δυσμενή για αυτόν στοιχεία στον ΤΕΙΡΕΣΙΑ. Σύμφωνα με την από ../2011 επιστολή του Β προς τον Α, ο πρώτος ζητεί έγγραφες απόψεις του δεύτερου αναφορικά με αντικανονική συμμετοχή σε πιστοδότηση πελάτη, αναφέροντας μεταξύ άλλων τα εξής: «Όπως προκύπτει από τα δυσμενή στοιχεία του ΤΕΙΡΕΣΙΑ έχουν καταχωρισθεί καταγγελίες συμβάσεων στεγαστικών δανείων και πιστωτικών καρτών στην Τράπεζα μας για συνολικό ποσό Χ Ευρώ (ταξινόμηση «ΑΕ» Δικαστικό). Παράλληλα είσθε οφειλέτης σε άλλες τράπεζες του ανταγωνισμού σε διάφορα καταναλωτικά προϊόντα με σημαντικότερες καθυστερήσεις, γεγονός που φανερώνει αδυναμία τακτοποίησης των δόσεων. Δεδομένου ότι η συναλλακτική αυτή συμπεριφορά δεν συνάδει σε λειτουργό της Τράπεζας, σύμφωνα με τον Οργανισμό Προσωπικού, αφού τα εισοδήματά σας δεν επαρκούν για την εξυπηρέτηση των μηνιαίων δόσεων, παρακαλώ γνωρίστε μας πώς σκοπεύετε να τακτοποιήσετε-εξοφλήσετε τις οφειλές». Κατόπιν τούτου, η Αρχή απέστειλε στον Α το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5890/14-09-2012 έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο η Αρχή θα είναι σε θέση να εξετάσει το ερώτημά του προβαίνοντας στις ανάλογες ενέργειες, αν έχει ασκήσει προηγουμένως εγγράφως το δικαίωμα του (λ.χ. αντίρρησης) προς την υπεύθυνο επεξεργασίας Τράπεζα βάσει του άρθρου 13 του ν. 2472/1997 και αφού λάβει υπόψη και τις απόψεις της Τράπεζας. Ο Α απέστειλε στις ../2012 έγγραφο διατυπώνοντας τις αντιρρήσεις του προς την Εμπορική Τράπεζα και ρωτώντας, μεταξύ άλλων, εάν διαφυλάχθηκε το απόρρητο της επεξεργασίας των δεδομένων του και εάν ο έλεγχος διεξήχθη κατ' εντολή της τράπεζας και επίσης ρώτησε ποιος ήταν ο σκοπός της επεξεργασίας. Από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως προκύπτει ότι η Εμπορική Τράπεζα δεν απάντησε στο εν λόγω αίτημα του Α.

Με βάση τα προαναφερόμενα, κλήθηκαν (με τα υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/431/23-01-2013 και Γ/ΕΞ/432/23-01-2013 έγγραφα της Αρχής) η Εμπορική Τράπεζα και ο επιθεωρητής Β,

όπως νομίμως εκπροσωπείται, όπως παραστούν στη συνεδρίαση του Τμήματος την Τρίτη 5.2.2013. Κατά τη συζήτηση, οι καταγγελλόμενοι εκπροσωπήθηκαν από τους δικηγόρους Αλέξανδρο Κλεισιούνη με ΑΜΔΣΑ ..... και Κωνσταντίνα Σουρλή με ΑΜΔΣΑ .....

Οι εκπρόσωποι της Τράπεζας υπέβαλαν το ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/1014/13.2.2013 υπόμνημα προς την Αρχή. Σύμφωνα με το υπόμνημα, οι Επιθεωρητές της Τράπεζας συλλέγουν τα απαραίτητα στοιχεία για να ερευνήσουν και αποφανθούν εάν έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες θεσμοθετημένες διαδικασίες κατά τις εργασίες της Τράπεζας ή όχι. Αυτός είναι και ο λόγος που ο εσωτερικός έλεγχος βάσει της υπ' αριθ. 2577 πράξεως του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος είναι ανεξάρτητος και αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας μέσω της Επιτροπής ελέγχου και έτσι διασφαλίζεται η αντικειμενικότητά του και για αυτό εξ'ορισμού έχει πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία της Τράπεζας λόγω αρμοδιότητας. Σύμφωνα με το υπόμνημα, στην προκειμένη περίπτωση ανατέθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας σε κλιμάκιο Επιθεωρητών αποτελούμενο από τον Β και από την Γ να διενεργήσουν έλεγχο στο Κατάστημα Ω. Σε αυτό το πλαίσιο και ελέγχοντας τις εργασίες του Καταστήματος Ω καθώς και την τήρηση των θεσμοθετημένων διαδικασιών στις δοσοληψίες του εν λόγω Καταστήματος με τους πελάτες, το Κλιμάκιο των Επιθεωρητών (Β και Γ) διαπίστωσε ότι στη χρηματοδότηση που πραγματοποίησε το Κατάστημα στον πελάτη Δ (γιο συνταξιούχου υπαλλήλου στο Κατάστημα Ω) δεν τηρήθηκαν οι κανόνες της πιστοδοτικής διαδικασίας αλλά αντικανονικά και προκειμένου να ομαλοποιηθεί η πιστοδότηση αυτή χρησιμοποιήθηκε λογαριασμός ταμιευτηρίου άλλου πελάτη (και συγκεκριμένα του πελάτη του Καταστήματος Ω), από τον οποίο μεταφέρθηκαν συμψηφιστικά Ψ Ευρώ προς εξόφληση του καθυστερημένου δανείου του πιστούχου – πελάτη Δ, με αποτέλεσμα η όλη πιστοδότησή του να επαναταξινομηθεί από ευρισκόμενη σε εμπλοκή (ΕΜ) σε κανονική (Κ). Με αφορμή την ανωτέρω διαπίστωση το Κλιμάκιο των Επιθεωρητών Β και Γ προέβη σε έρευνα των δυσμενών στοιχείων που υπήρχαν καταχωρισμένα στο διατραπεζικό αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς («ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ») για τους ανωτέρω δύο πελάτες του Καταστήματος Ω, οι οποίοι εμπλέκοντο στην ανωτέρω περίπτωση, ήτοι για τους πελάτες Δ και Α. Ο πελάτης του Καταστήματος Ω και καταγγέλλον Α μεταξύ άλλων είχε υπογράψει με το Κατάστημα Ω και τις υπ' αριθμ. .... και .... Συμβάσεις Στεγαστικών Δανείων, δυνάμει των οποίων συμβάσεων ρητώς είχε συναινέσει στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων (κατά Ν. 2472/1997) τόσο σε αρχεία εντός της Τράπεζας όσο και σε διατραπεζικό αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς («ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ»). Βάσει της έρευνας αυτής επί των στοιχείων των πελατών της Τράπεζας προέκυψε ότι ο πελάτης του

Καταστήματος Ω, Α, είχε δυσμενή στοιχεία, ενώ ταυτόχρονα από την μελέτη των στοιχείων προέκυψε ότι ο ανωτέρω πελάτης ήταν και υπάλληλος της Τράπεζας και μάλιστα στο ίδιο το Κατάστημα στο οποίο διενεργείτο ο έλεγχος (Κατάστημα Ω). Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της Τράπεζας, αυτός ήταν ο λόγος που το Κλιμάκιο των Επιθεωρητών δια του ερωτηματολογίου που υπέβαλε ο Β στον Α στις ../2011 εγκαίρως και εγγράφως ενημέρωσε τον Α (υπό την ιδιότητά του πλέον ως υπαλλήλου της Τράπεζας) ότι βρέθηκαν δυσμενή του στοιχεία καταχωρισμένα στον ΤΕΙΡΕΣΙΑ και για τούτο όπως όφειλε το Κλιμάκιο των Επιθεωρητών έθεσε το ερώτημα του πως σκόπευε ο Α να τακτοποιήσει τις εν λόγω οφειλές.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγήτρια, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 α του ν. 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. Επί του θέματος του σκοπού της επεξεργασίας έχει γνωμοδοτήσει η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 στη Γνώμη 3/2013. Σύμφωνα με την εν λόγω Γνώμη (III. 2.2.), η επεξεργασία δεδομένων για διαφορετικό σκοπό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι είναι και αθέμιτη. Το θεμιτό της επεξεργασίας εξετάζεται κατά περίπτωση. Κρίσιμοι παράγοντες εν προκειμένω είναι: α) Η σχέση ανάμεσα στους λόγους συλλογής των προσωπικών δεδομένων και τους λόγους της περαιτέρω επεξεργασίας τους, β) το πλαίσιο υπό το οποίο συλλέχθηκαν τα δεδομένα και οι λογικές προσδοκίες των υποκειμένων των δεδομένων για περαιτέρω επεξεργασία, γ) η φύση των προσωπικών δεδομένων και η επίδραση της περαιτέρω επεξεργασίας για τα υποκείμενα των δεδομένων και δ) τα μέτρα ασφάλειας που έλαβε ο υπεύθυνος επεξεργασίας για να διασφαλίσει δίκαιη επεξεργασία και να αποτρέψει αδικαιολόγητη επίδραση της επεξεργασίας στα υποκείμενα των δεδομένων.

2. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Οργανισμού Προσωπικού της Εμπορικής Τράπεζας (ΣΣΕ 11.11.1977), απαγορεύεται στους υπαλλήλους της τράπεζας να

αναλαμβάνουν υποχρεώσεις (είτε απευθείας είτε ως εγγυητές), αν αδυνατούν να τις εκπληρώσουν εκ του ιδίου εισοδήματος ή της ίδιας περιουσίας τους.

3. Επειδή, σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος 2577/2006, Ν 3, 3.1, για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης έχει πρόσβαση σε όλες τις δραστηριότητες και μονάδες, καθώς και σε όλα τα στοιχεία και πληροφορίες του πιστωτικού ιδρύματος και των εταιρειών του ομίλου.

4. Επειδή, το αρχείο του ΤΕΙΡΕΣΙΑ δεν αποτελεί αρχείο της Εμπορικής Τράπεζας, αλλά ξεχωριστό αρχείο.

5. Επειδή, σύμφωνα με την Απόφαση 24/2004 της Αρχής, σκοπός της επεξεργασίας του ΤΕΙΡΕΣΙΑ είναι η ελαχιστοποίηση των κινδύνων από τη σύναψη πιστωτικών συμβάσεων με αφερέγγυους πελάτες και εν γένει από τη δημιουργία επισφαλών απαιτήσεων και τελικά η προστασία της εμπορικής πίστης και η εξυγίανση των οικονομικών συναλλαγών. Επειδή ο σκοπός επεξεργασίας του ΤΕΙΡΕΣΙΑ είναι ο έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών της και όχι η άσκηση πειθαρχικού ελέγχου σε υπαλλήλους της Τράπεζας.

6. Επειδή από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως προκύπτει ότι ο Β δεν υπέβαλε αίτημα στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ για την χορήγηση των δεδομένων, αλλά τα έλαβε λόγω της ιδιότητάς του ως Επιθεωρητή της Εμπορικής Τράπεζας μέσω του κωδικού που έχει η επιθεωρήτρια Γ. Επειδή, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των εκπροσώπων της Τράπεζας η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων πιστοληπτικής ικανότητας από το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. έγινε για να ελεγχθεί η πιστοληπτική ικανότητα των δανειοληπτών με την ιδιότητά τους ως πελατών της Τράπεζας, έλεγχος που είναι σύμφωνος με τις προϋποθέσεις που θέτει η Απόφαση 24/2004 της Αρχής.

7. Επειδή ο αρχικός σκοπός επεξεργασίας ήταν ο έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας του Α ως πελάτη και ο σκοπός αυτός μετεβλήθη με τη χρησιμοποίηση των προσωπικών αυτών δεδομένων που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου πιστοληπτικής ικανότητας πελάτη για διαφορετικό σκοπό επεξεργασίας, ήτοι για τις ανάγκες του πειθαρχικού ελέγχου του Α με την ιδιότητά του όχι ως πελάτη, αλλά ως υπαλλήλου της Τράπεζας, ιδιότητα η οποία διαπιστώθηκε εκ των υστέρων κατά την πορεία του ελέγχου.

8. Επειδή η Τράπεζα χρησιμοποίησε τα εν λόγω δυσμενή στοιχεία του ΤΕΙΡΕΣΙΑ για διαφορετικό σκοπό από αυτόν για τον οποίο προορίζονταν.

9. Συνεπώς έλαβε χώρα μεταβολή του σκοπού της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 α του ν. 2472/1997.

Η μεταβολή όμως του σκοπού της επεξεργασίας δεν είναι δίχως άλλο αθέμιτη, όπως ήδη αναφέρθηκε και έχει γνωμοδοτήσει, κατά τα ανωτέρω, η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 στη Γνώμη 3/2013 (III. 2.2.), θεσπίζοντας όμως ορισμένα κριτήρια για το επιτρεπτό της αλλαγής του σκοπού. Εν προκειμένω η σχέση ανάμεσα στους λόγους συλλογής των δεδομένων για τη δημιουργία του αρχείου της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ προς έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας πελατών της Τράπεζας και της περαιτέρω επεξεργασίας τους στο πλαίσιο του πειθαρχικού ελέγχου είναι συναφής και η περαιτέρω επεξεργασία θεωρείται λογικό επόμενο βήμα επεξεργασίας από τη στιγμή που διαπιστώθηκε από τον έλεγχο που γινόταν στο Κατάστημα Ω σχετικά με τον τρόπο που πραγματοποιήθηκε συγκεκριμένη δανειοδότηση, ότι στο πρόσωπο του πελάτη Α συνέπιπτε η ιδιότητα και του υπαλλήλου της Τράπεζας. Ο προσφεύγων πελάτης της Τράπεζας που έχει παράλληλα και την ιδιότητα του υπαλλήλου του Υποκαταστήματος που δανειοδοτεί δεν μπορεί να έχει εύλογη προσδοκία προστασίας της ιδιωτικότητάς του με την έννοια ότι προσωπικά του δεδομένα που συλλέγονται λόγω της ιδιότητάς του ως πελάτη της τράπεζας δεν θα χρησιμοποιηθούν περαιτέρω ευθύς ως διαπιστωθεί ότι φέρει και την ιδιότητα του υπαλλήλου της τράπεζας. Ο προσφεύγων έπρεπε να γνωρίζει όντας υπάλληλος της τράπεζας, ότι για οποιαδήποτε παραβίαση δανειακών του υποχρεώσεων θα υποστεί τις προβλεπόμενες κυρώσεις, τόσο ως δανειολήπτης, όσον και ως υπάλληλος της Τράπεζας ευθύς ως διαπιστωθεί η εν λόγω ιδιότητά του, εφόσον ενήργησε κατά τρόπο αντίθετο προς τις υποχρεώσεις του ως υπαλλήλου της Τράπεζας, όπως αυτές απορρέουν από τον Οργανισμό προσωπικού και εν προκειμένω από το άρθρο 20 του Οργανισμού Προσωπικού της Εμπορικής Τράπεζας (ΣΣΕ 11.11.1977). Σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, απαγορεύεται στους υπαλλήλους της τράπεζας να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις (είτε απευθείας είτε ως εγγυητές), αν αδυνατούν να τις εκπληρώσουν εκ του ιδίου εισοδήματος ή της ίδιας περιουσίας τους. Η φύση των δεδομένων του προσφεύγοντος που συλλέχθηκαν είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον αρχικό σκοπό αναζητήσεως και συλλογής τους ενόψει της ιδιότητάς του ως πιστολήπτη, η δε στη συνέχεια περαιτέρω χρήση των δεδομένων, κατά τον έλεγχο της επιδράσεως της συμπεριφοράς του ως πιστούχου σε εκείνη ως υπαλλήλου της Τράπεζας τυγχάνει ευλόγως αναμενόμενη από το υποκείμενο των δεδομένων στο πρόσωπο του οποίου συμπίπτουν οι δύο αυτές ιδιότητες, όπως

αναμενόμενη είναι και η οποιαδήποτε τυχόν επιβλαβής επίδραση της περαιτέρω αυτής επεξεργασίας των δεδομένων προς πειθαρχικό έλεγχο του υπαλλήλου, που, ενόψει της φύσεως του πειθαρχικού παραπτώματος, μπορεί να οδηγήσει στην απόλυσή του, όπως συνέβη εν προκειμένω, τον κίνδυνο δε αυτόν αναδέχεται ο υπάλληλος, όταν ενεργεί κατά τρόπο παραβιάζοντα τις εκ του κανονισμού προσωπικού υποχρεώσεις του. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι εν προκειμένω υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, η οποία έχει λάβει τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας για τη μη αθέμιτη πρόσβαση στα αρχεία της από μη εξουσιοδοτημένους ως και για τη διαφοροποίηση του λόγου της εξουσιοδοτημένης προσβάσεως. Η πρόσβαση εν προκειμένω στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ έγινε από εξουσιοδοτημένο ελεγκτή της Τράπεζας, ο οποίος είχε το προς τούτο δικαίωμα.

Συνεπώς η περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων πέραν του ανωτέρω σκοπού για τον οποίο αρχικά νομίμως συλλέχθηκαν και για τον σκοπό του πειθαρχικού ελέγχου του υπαλλήλου της διενεργούσης την επεξεργασία Τράπεζας συνιστά, στην κρινόμενη περίπτωση, θεμιτή μεταβολή του σκοπού της αρχικής συλλογής και επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος, με αποτέλεσμα να μη έχει λάβει χώρα παραβίαση των διατάξεων του Ν. 2472/1997 που αναλύθηκαν ανωτέρω και η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την προσφυγή του Α κατά της Εμπορικής Τράπεζας για παράνομη επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου